

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY. KLASA 7

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
Dział 1. Europa po kongresie wiedeńskim					
1. Przypomnienie wiadomości z klasy szóstej	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi podać definicję terminów: <i>feudalizm</i>, <i>kapitalizm</i>, <i>oświecenie</i>, <i>absolutyzm</i>, – wymienia cechy tych zjawisk, – zna daty: 1569 r., 1789 r., 1791 r., 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: 1569 r., 1787 r., 1772 r., 1789 r., 3 maja 1791 r., 1793 r., 1795 r., 1807 r., – posługuje się terminami: <i>feudalizm</i>, <i>kapitalizm</i>, <i>oświecenie</i>, <i>absolutyzm</i> i wyodrębnia różnice między nimi, – przedstawia przyczyny upadku Rzeczypospolitej Obojga Narodów, – przedstawia najważniejsze wydarzenia związane z rewolucją francuską, powstaniem USA, epoką napoleońską, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie proces przejścia od feudalizmu do kapitalizmu, – wyjaśnia, na czym polegał proces przechodzenia od feudalizmu do kapitalizmu w Anglii, – rozumie wpływ idei oświeceniowych na wybuch rewolucji francuskiej i ustawodawstwo Stanów Zjednoczonych Ameryki, – wskazuje na mapie granice przedrozbiorowej Rzeczypospolitej, ziemie wchodzące w skład poszczególnych zaborów, terytorium Księstwa Warszawskiego, – wie, jakie zmiany polityczne i społeczne zaszły na ziemiach polskich w epoce napoleońskiej, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie następujących wydarzeń: rewolucji angielskiej, wojny o niepodległość USA, Wielkiej Rewolucji Francuskiej, rozbiorów Polski, – wie, jak duży wpływ na upowszechnienie ideałów oświeceniowych w Europie miał Napoleon Bonaparte, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia tło historyczne procesów zachodzących w wiekach XVII i XVIII, takich jak powstanie kapitalizmu oraz konstytucjonalizm,
2. Kongres wiedeński	<ul style="list-style-type: none"> – zna postanowienia kongresu wiedeńskiego, – wymienia zasady nowego ładu wiedeńskiego, 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje cele zwołania kongresu wiedeńskiego, – omawia decyzje kongresu wiedeńskiego w odniesieniu do Europy, w tym w stosunku do ziem polskich, – wymienia najbardziej wpływowych władców i dyplomatów, którzy uczestniczyli w kongresie, – wyjaśnia pojęcia: <i>legitymizm</i>, <i>restauracja</i>, <i>hegemonia</i>, <i>równowaga sił</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie zmiany terytorialne, będące wynikiem kongresu wiedeńskiego, – ocenia znaczenie kongresu wiedeńskiego, – charakteryzuje różne postawy wobec kongresu wiedeńskiego, – wymienia państwa, które utworzyły Święte Przymierze, oraz wyjaśnia założenia tego sojuszu, – porównuje poglądy konserwatystów i liberałów, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, jakie konsekwencje dla dążeń narodowych miały decyzje mocarstw podjęte na kongresie, – uzasadnia tezę, że zasady przyjęte w czasie obrad kongresu stały w sprzeczności z ideałami epoki napoleońskiej, – podaje przyczynę, przebieg i skutki stu dni Napoleona, wyjaśnia nazwę tego wydarzenia, – dostrzega związek między dążeniami niepodległościowymi narodów a rozwojem ruchu konspiracyjnego, 	<ul style="list-style-type: none"> – poddaje krytyce postanowienia kongresu pod kątem możliwości realizacji jego postanowień, – ocenia wpływ idei romantyzmu na rozwój tożsamości narodowej ludów Europy, – podaje przykłady takiego wpływu,

<p>3–4. Rewolucja przemysłowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie rewolucji przemysłowej, – wymienia najważniejsze osiągnięcia naukowe i techniczne doby industrializacji, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>plodozmian, industrializacja, rewolucja przemysłowa</i>, – wymienia wynalazki techniczne pierwszej połowy XIX w. oraz podaje nazwiska ich konstruktorów, – podaje przyczyny i skutki rewolucji przemysłowej, – zna daty: 1769 r., 1825 r., 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje najważniejsze przejawy rewolucji przemysłowej, – omawia rozwój rolnictwa w Anglii na przełomie wieków XVIII i XIX, – ocenia znaczenie upowszechnienia maszyny parowej, postępu technologicznego, a także udoskonaleń technik wytopu i obróbki żelaza, – wskazuje na mapie Europy ważniejsze obszary uprzemysłowienia, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia konsekwencje rewolucji przemysłowej, – rozumie, w jaki sposób zmiany w rolnictwie wpłynęły na uprzemysłowienie Anglii, – ocenia znaczenie rozwoju nauki oraz techniki w pierwszej połowie XIX w., – analizuje dane statystyczne dotyczące rozwoju przemysłu, – wymienia na podstawie tekstu źródłowego cechy miasta przemysłowego, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia historię poszczególnych wynalazków oraz ich twórców z pierwszej połowy XIX w., – omawia i charakteryzuje rozwój transportu, ze szczególnym uwzględnieniem kolei żelaznych,
<p>5. Społeczne skutki rewolucji przemysłowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia grupy społeczne w miastach (proletariat, drobnomieszczaństwo, tzw. margines społeczny, burżuazja, klasa średnia, inteligencja), – zna terminy <i>społeczeństwo kapitalistyczne i socjalizm</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – zna społeczne skutki rewolucji przemysłowej, – omawia migrację ludności ze wsi do miast, – opisuje grupy społeczne w miastach (proletariat, drobnomieszczaństwo, tzw. margines społeczny, burżuazja, klasa średnia, inteligencja), – rozumie pojęcia: <i>migracja, urbanizacja, związek zawodowy</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia konsekwencje migracji ludności ze wsi do miast, – właściwie używa pojęć: <i>migracja, urbanizacja, socjalizm</i>, – przedstawia założenia rewolucji socjalistycznej i komunizmu według Marksa i Engelsa, – ocenia społeczne skutki rewolucji przemysłowej, – ocenia sytuację społeczną robotników, 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega związek między wyzyskiem robotników przez fabrykantów a wzrostem napięć społecznych i powstaniem związków zawodowych, – charakteryzuje warunki życia robotników na podstawie tekstu źródłowego, – opisuje konflikty między przedstawicielami różnych grup społecznych (zwłaszcza pomiędzy właścicielami przedsiębiorstw a robotnikami) w społeczności miejskiej, 	<ul style="list-style-type: none"> – określa znaczenie pojawienia się nowej ideologii socjalistycznej jako odpowiedzi na potrzeby robotników, – ocenia zagrożenia, jakie niesły kapitalizm, nacjonalizacja i komunizm,
<p>6. Wiosna Ludów w Europie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie <i>Wiosna Ludów</i>, – wymienia państwa, gdzie doszło do wydarzeń omawianych na lekcji, – zna najważniejsze postulaty wysuwane w trakcie Wiosny Ludów, 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zwolenników i przeciwników kongresu wiedeńskiego, – wskazuje przyczyny Wiosny Ludów we Francji, w państwach niemieckich i Austrii, – omawia przebieg i skutki wydarzeń Wiosny Ludów w poszczególnych państwach, – wyjaśnia pojęcia: <i>demokratyzacja, cenzus wyborczy, parlament frankfurcki, kanclerz</i>, – zna datę 1848 r., – wskazuje na mapie położenie państw europejskich, o których mowa na lekcji, 	<ul style="list-style-type: none"> – zna przebieg rewolucji lipcowej we Francji oraz jej konsekwencje (zmiany ustrojowe, wybuch powstania w Belgii), – omawia przebieg i skutki rewolucji lutowej, – wie, kim byli: Fryderyk Wilhelm IV Hohenzollern, Franciszek Józef Habsburg i Ludwik Napoleon Bonaparte, – charakteryzuje zmiany, jakie zaszły w państwach niemieckich w wyniku Wiosny Ludów, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje przebieg Wiosny Ludów w Europie, – konstruuje wypowiedź ustną w formie relacji z wydarzeń Wiosny Ludów w Europie, – omawia znaczenie Wiosny Ludów, – ocenia ustępstwa poczynione przez poszczególnych władców w czasie Wiosny Ludów, 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sytuację grup narodowych w monarchii Habsburgów i przedstawia dążenia Węgrów, Czechów, Polaków i Włochów, – omawia przebieg i skutki powstań narodowych na Węgrzech i we Włoszech,

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
Dział 2. Ziemie polskie w latach 1815–1848					
9. W Rzeczypospolitej Krakowskiej oraz pod zaborami austriackim i pruskim	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: <i>germanizacja, uwłaszczenie chłopów, praca organiczna</i>, – wymienia jeden przykład oporu wobec germanizacji, o którym mowa w rozdziale podręcznika, – rozumie, że ziemie dawnej Rzeczypospolitej uzyskały w 1815 r. różny status w ramach państw zaborczych, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie pracy organicznej dla zachowania polskości i podniesienia poziomu życia Polaków, – wyjaśnia pojęcia: <i>ziemie zabrane, ziemiaństwo, namiestnik</i>, – zna postacie Hipolita Cegielskiego i Karola Marcinkowskiego, – wymienia inicjatywy Polaków mające na celu ocalenie świadomości narodowej oraz rozwój polskiej przedsiębiorczości, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sytuację polityczną oraz społeczno-gospodarczą w Rzeczypospolitej Krakowskiej, Wielkim Księstwie Poznańskim i Galicji, – analizuje mapę ziem polskich po kongresie wiedeńskim, – omawia warunki uwłaszczenia chłopów w zaborze pruskim, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia sytuację polityczną oraz społeczno-gospodarczą Rzeczypospolitej Krakowskiej, Wielkiego Księstwa Poznańskiego i Galicji, – porównuje realia życia Polaków w różnych zaborach, – omawia skutki procesu uwłaszczenia chłopów w zaborze pruskim, – opisuje inicjatywy Polaków mające na celu ocalenie świadomości narodowej oraz rozwój polskiej przedsiębiorczości, 	<ul style="list-style-type: none"> – dzięki informacjom zebranych w ramach samokształcenia zna okoliczności wzniesienia kopca Kościuszki, założenia Biblioteki Raczyńskich, oraz podjęcia innych inicjatyw, które miały na celu obronę polskości przed germanizacją,
10. Królestwo Polskie i ziemie zabrane	<ul style="list-style-type: none"> – podaje najważniejsze informacje dotyczące powstania Królestwa Polskiego, – wie, na czym polegała zależność Kongresówki od Rosji, – wymienia polityków, uczonych i ludzi kultury, którzy działali na rzecz rozwoju Kongresówki, 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia swobody polityczne, jakie mieszkańcy Kongresówki uzyskali na mocy konstytucji z 1815 r., – omawia ustrój Królestwa Polskiego, – przedstawia rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego i postać Ksawerego Druckiego-Lubeckiego, – opisuje działalność Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Warszawie, – omawia rozwój tajnych organizacji patriotycznych w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych (m.in. Towarzystwa Patriotycznego, Towarzystwa Filomatów), – zna postacie Waleriana Łukasińskiego i Adama Mickiewicza, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje politykę Rosji względem Królestwa Polskiego, – porównuje obszar Królestwa Polskiego z rozmiarami Księstwa Warszawskiego (z wykorzystaniem mapy), – wiąże zjawisko powstania organizacji spiskowych z sytuacją polityczną w Kongresówce oraz upowszechnieniem się idei romantyzmu, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia najważniejsze dokonania wybitnych ludzi kultury i nauki w Królestwie Polskim: Stanisława Staszica, Joachima Lelewela, Abrahama Sterna, Adama Jerzego Czartoryskiego, Stanisława Kostki Potockiego, – ocenia postawę carów Rosji – Aleksandra I i Mikołaja I – wobec sprawy polskiej, – rozumie znaczenie powiedzenia <i>Konstytucja na stole, a bat pod stołem</i>, – ocenia, czy autonomia Królestwa Polskiego stwarzała mieszkańcom możliwości swobodnego rozwoju życia politycznego i gospodarczego, 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje dokonania wybitnych ludzi epoki zasłużonych dla Królestwa Polskiego, – ocenia znaczenie ich dorobku dla państwa, kultury oraz nauki polskiej, – samodzielnie wyszukuje informacje na temat zbiorów znajdujących się w kolekcji Czartoryskich,

<p>11. Powstanie listopadowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podaje rok wybuchu powstania listopadowego, - zna najważniejsze wydarzenia związane z powstańczym czynem zbrojnym: wybuch powstania i wojny polsko-rosyjskiej, - wymienia dowódców, którzy zasłużyli się w czasie walk, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przebieg powstania listopadowego, - zna postacie: Piotra Wysockiego, gen. Józefa Chłopickiego, gen. Józefa Sowińskiego, gen. Jana Skrzyneckiego, Emilii Plater, - omawia przebieg nocy listopadowej, - opisuje powstanie Rządu Narodowego i początek wojny z Rosją, - zna najważniejsze bitwy kampanii wojennej, - wie, jakie represje spotkały uczestników powstania, 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przyczyny zawiązania spisku podchorążych oraz jego cele, - wymienia przyczyny powstańczej klęski, - wymienia skutki powstania listopadowego, - zna daty: 29/30 listopada 1830 r., 25 stycznia 1831 r., 	<ul style="list-style-type: none"> - wie o działaniach wojennych na Litwie i uczestnictwie w powstaniu Polaków z pozostałych ziem polskich, - wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew, - podaje konsekwencje aktu detronizacji dla Kongresówki (początek wojny z Rosją), - wie, czym był Statut Organiczny, - ocenia znaczenie powstania listopadowego dla współczesnych Polaków, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje postawy Polaków wobec powstania, - opisuje godło Polski z czasów powstania listopadowego, - przygotowuje prezentację na temat jednego z bohaterów powstania listopadowego,
<p>12. Wielka Emigracja i ruch spiskowy w kraju</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie termin <i>Wielka Emigracja</i>, - wymienia postacie związane z Wielką Emigracją i podaje dziedziny, w których się zasłużyły, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna przyczyny emigracji po powstaniu listopadowym oraz rozumie jej znaczenie dla przetrwania kultury i dążeń niepodległościowych Polaków, - wymienia przedstawicieli polskiej kultury na emigracji oraz zna ich twórczość, - zna postacie: Adama Jerzego Czartoryskiego, Ludwika Mierosławskiego, Szymona Konarskiego i Edwarda Dembowskiego, - przedstawia przebieg rabacji galicyjskiej i powstania krakowskiego, - wyjaśnia pojęcie <i>emisariusz</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia kierunki Wielkiej Emigracji, - charakteryzuje i porównuje poglądy propagowane przez ugrupowania: Hotel Lambert i Towarzystwo Demokratyczne Polskie, - wymienia przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej, - omawia przebieg i konsekwencje powstania krakowskiego, - zna daty: 1831 r., 1846 r., - wyjaśnia pojęcia <i>agitacja</i> oraz <i>internowanie</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wpływ emigracyjnych organizacji na rozwój ruchu spiskowego w kraju, - dokonuje analizy źródła pisanego i muzycznego z epoki, - charakteryzuje twórczość wybitnych przedstawicieli kultury polskiej tworzących na emigracji, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia obraz Polaków w oczach Europejczyków po powstaniu listopadowym, - odnajduje informacje o teatralnych i filmowych adaptacjach dzieł polskich romantyków,
<p>13. Wiosna Ludów na ziemiach polskich</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia najważniejsze wydarzenia Wiosny Ludów na ziemiach polskich, - zna datę 1848 r., 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przebieg powstania wielkopolskiego, - zna postacie Ludwika Mierosławskiego i Józefa Bema, - opisuje wydarzenia Wiosny Ludów w Galicji, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna przebieg Wiosny Ludów na ziemiach polskich, - wskazuje na mapie miejsca rozruchów i powstań okresu Wiosny Ludów, - wymienia postulaty skierowane do cesarza Austrii przez mieszczan krakowskich i lwowskich, - podaje skutki Wiosny Ludów w Galicji, - wymienia Polaków walczących w europejskiej Wiośnie Ludów, - wyjaśnia pojęcie <i>patent</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia konsekwencje wydania przez Austriaków patentu o zniesieniu pańszczyzny i uwłaszczeniu chłopów, - ocenia postawę władz Prus wobec Polaków, - wymienia bitwy powstania wielkopolskiego, - porównuje cele wystąpień z celami z czasu powstania listopadowego, - ocenia znaczenie Wiosny Ludów na ziemiach polskich, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje rozwój polskiego ruchu narodowego na terenie Pomorza Gdańskiego, Górnego Śląska, Warmii i Mazur, - zna zasługi tamtejszych działaczy społecznych, - wie o wysiłkach dyplomatycznych podejmowanych przez Adama Jerzego Czartoryskiego i Adama Mickiewicza na rzecz sprawy polskiej w okresie Wiosny Ludów, - wyjaśnia hasło: <i>Za naszą i waszą wolność</i>,

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
Dział 3. Europa i świat na przełomie wieków XIX i XX					
16. Zjednoczenie Włoch i zjednoczenie Niemiec	<ul style="list-style-type: none"> – omawia najważniejsze wydarzenia na drodze do zjednoczenia Włoch i zjednoczenia Niemiec w drugiej połowie XIX w., – zna pojęcie <i>kanclerz</i>, – wymienia postacie historyczne, które przyczyniły się do zjednoczenia Włoch i zjednoczenia Niemiec, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje procesy zjednoczenia Włoch i zjednoczenia Niemiec, – zna postacie Wiktora Emanuela i Camillo Cavoura, – podaje datę zjednoczenia Włoch, nazwę powstałego państwa włoskiego oraz imię pierwszego króla, – omawia proces zjednoczenia Włoch, – zna datę zjednoczenia Niemiec, nazwę państwa (II Rzesza Niemiecka) oraz imię pierwszego cesarza niemieckiego, – przedstawia działania kanclerza Bismarcka na rzecz nowego państwa, – definiuje pojęcia <i>plebiscyt</i> i <i>proklamacja</i>, – wymienia najważniejsze mocarstwa drugiej połowy XIX w., 	<ul style="list-style-type: none"> – zna rolę Piemontu w zjednoczeniu Włoch, – omawia politykę zagraniczną Wiktora Emanuela i Camillo Cavoura, – charakteryzuje postać Giuseppe Garibaldiego, a także jego dokonania zmierzające do zjednoczenia Włoch, – przedstawia postać kanclerza Ottona von Bismarcka oraz jego zasługi dla zjednoczenia Niemiec, – podaje przyczyny, przebieg i skutki wojny prusko-austriackiej z 1866 r., – opisuje wojnę francusko-pruska z lat 1870–1871, – charakteryzuje i ocenia politykę mocarstw europejskich w drugiej połowie XIX w., – wskazuje mocarstwa na mapie, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie sytuację polityczną Włoch w drugiej połowie XIX w., – charakteryzuje oddolne i odgórne inicjatywy, zmierzające do zjednoczenia Włoch, – analizuje i ocenia poczynania Camillo Cavoura, Giuseppe Garibaldiego i Ottona von Bismarcka, – omawia i ocenia wpływ powstania Niemieckiego Związku Celnego oraz obrad parlamentu frankfurckiego na proces zjednoczenia Niemiec, – wskazuje na spory między Austrią a Prusami jako przeszkodę w zjednoczeniu Niemiec, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia związek bitwy pod Solferino z utworzeniem przez Henriego Dunanta organizacji Czerwonego Krzyża, – wie, kiedy powstała dualistyczna monarchia austro-węgierska i kto stał na jej czele,
17. Rozwój Stanów Zjednoczonych i wojna secesyjna	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze aspekty polityki USA w drugiej połowie XIX w., – przedstawia główną przyczynę wojny secesyjnej, – wskazuje strony konfliktu, 	<ul style="list-style-type: none"> – przypomina najważniejsze zasady ustroju Stanów Zjednoczonych, – przedstawia ekspansję USA na zachód kontynentu, – prawidłowo używa terminów: <i>ekspansja</i>, <i>abolisjonizm</i>, <i>analfabetyzm</i>, – opisuje życie niewolników w USA, – omawia przebieg działań militarnych w czasie wojny secesyjnej, – zna daty rozpoczęcia i zakończenia wojny secesyjnej, 	<ul style="list-style-type: none"> – przeprowadza charakterystykę gospodarki i polityki stanów Północy i Południa, – rozumie, z czego wynikały antagonizmy pomiędzy Północą a Południem, – wymienia przyczyny wybuchu wojny secesyjnej, – opisuje przebieg i skutki wojny secesyjnej, – zna postacie: Abrahama Lincolna, Ulyssesa Granta, 	<ul style="list-style-type: none"> – poddaje krytyce politykę Stanów Zjednoczonych wobec Indian (ekspansja terytorialna) oraz ludności czarnoskórej (niewolnictwo), – omawia konflikty wewnętrzne w USA w drugiej połowie XIX w., – opowiada o losach Indian na podstawie tekstu źródłowego, 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady działań rządu wobec Indian, na tle których wynikały konflikty, – przedstawia nowy charakter działań wojennych i postęp techniczny w dziedzinie militariów,

<p>18. Ekspansja kolonialna w XIX wieku</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia państwa kolonialne oraz ich kolonie, 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie państwa kolonialne i kolonie, – wyjaśnia terminy <i>dominium</i> i <i>imperializm</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia proces ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX w., – określa przyczyny kolonializmu, – ocenia skutki kolonializmu dla mocarstw europejskich i podbitych ziem w kategoriach szans i zagrożeń, 	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje społeczne, polityczne i gospodarcze przyczyny kolonializmu, – opisuje proces kolonizacji na poszczególnych kontynentach w XIX w., – charakteryzuje relacje panujące pomiędzy koloniami a państwami kolonialnymi, – przedstawia jeden z konfliktów kolonialnych, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sytuację rdzennej ludności zamieszkującej kolonie,
<p>19. Przemiany demokratyczne i nowe idee polityczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna najważniejsze nurty ideologiczne drugiej połowy XIX w., – wymienia ich twórców i głównych przedstawicieli, 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje główne założenia poszczególnych nurtów ideologicznych, – rozumie pojęcia: <i>szowinizm</i>, <i>rasizm</i>, <i>dyskryminacja</i>, <i>antysemityzm</i>, – prawidłowo używa pojęć: <i>partia polityczna</i>, <i>społeczeństwo obywatelskie</i>, <i>prawica</i>, <i>lewica</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje nowe ideologie społeczno-polityczne, które upowszechniły się w drugiej połowie XIX w., – rozróżnia poglądy prawicowe i lewicowe, – opisuje proces emancypacji kobiet, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia zmiany społeczno-ustrojowe, jakie zaszły w XIX w., – ocenia sytuację robotników w drugiej połowie XIX w., – poddaje analizie tekst źródłowy o tematyce społecznej i politycznej, – porównuje poglądy socjaldemokratów, komunistów, nacjonalistów i chadeków na temat rewolucji socjalistycznej i poszanowania własności prywatnej, – rozumie, co oznaczała socjalistyczna koncepcja państwa opiekuńczego, – wie, na czym polegała idea solidarności narodowej, 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje poprawną wypowiedź retoryczną, prezentującą poglądy polityczne, – zna poglądy syjonistów, – wie, czym była Międzynarodówka,
<p>20. Społeczeństwo, nauka i kultura przełomu wieków XIX i XX</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze wynalazki epoki, – wie, jakie przemiany obyczajowe dokonały się w drugiej połowie XIX w., – zna najważniejszych uczonych i wynalazców epoki, 	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>filozofia pozytywistyczna</i>, <i>modernizm</i>, <i>realizm</i>, <i>symbolizm</i>, <i>impresjonizm</i>, – wymienia przedstawicieli nowych nurtów artystycznych i literackich, – rozpoznaje najważniejsze wynalazki epoki, – zna ich twórców, – wymienia ważniejsze zmiany w zakresie higieny i opieki medycznej, – rozumie wpływ nowych wynalazków na poprawę warunków życia ludzi, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje i omawia przejawy kultury masowej, – ocenia znaczenie upowszechnienia osiągnięć techniki oraz nauki na przełomie stuleci XIX i XX, – opisuje przemiany obyczajowe, jakie zaszły w omawianej epoce, – dostrzega związek między rozwojem prasy a upowszechnieniem postaw prozdrowotnych w społeczeństwie, 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada, na czym polegała druga faza rewolucji przemysłowej, – charakteryzuje nowe zjawiska w kulturze i obyczajowości ludzi, żyjących na przełomie wieków XIX i XX, w kontekście postępu technologicznego i naukowego, – opowiada o początkach kina, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia najważniejsze przedsięwzięcia techniczne przełomu wieków XIX i XX,

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
Dział 4. Ziemie polskie na przełomie wieków XIX i XX					
23–24. Powstanie styczniowe	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia najważniejsze wydarzenia związane z powstaniem styczniowym, – podaje rok wybuchu powstania, – wymienia najważniejsze cele walk powstańców, 	<ul style="list-style-type: none"> – zna przyczyny, przebieg i skutki powstania styczniowego, – określa czas trwania powstania, – zna postacie Romualda Traugutta i ks. Stanisława Brzóska, – wymienia reformy zapowiedziane w manifeście powstańczym, – opisuje charakter walk powstańczych, 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia pośrednie i bezpośrednie przyczyny powstania, w tym rewolucję moralną w latach 1861–1862, – opisuje okoliczności wybuchu powstania, – rozróżnia odmienne postawy wobec czynu powstańczego (biali i czerwoni), – porównuje charakter walk w czasie powstania listopadowego i styczniowego, – omawia uwłaszczenie chłopów w Królestwie Polskim, – wymienia przyczyny klęski powstania styczniowego, 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje symbolikę pieczęci Rządu Narodowego, – ocenia postawę carów rosyjskich – Mikołaja I i Aleksandra II – wobec sprawy polskiej, – dokonuje charakterystyki działań powstańczych, – zna miejsca związane z wydarzeniami powstania styczniowego w swoim regionie, – dokonuje analizy tekstu źródłowego pod kątem oceny morale i sytuacji materialnej powstańców, 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i porównuje dwie malarskie wizje powstania styczniowego, – przedstawia biogramy postaci związanych z powstaniem styczniowym,
25. Polityka rządów państw zaborczych wobec Polaków	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia represje po powstaniu styczniowym, – podaje przykład germanizacji oraz rusyfikacji na ziemiach polskich, 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje formy represji po powstaniu styczniowym, – wymienia działania władz carskich zmierzające do rusyfikacji ziem polskich, – opisuje działania władz pruskich zmierzające do germanizacji, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia cele i metody działań zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej, – charakteryzuje politykę Kulturkampf, i pruskim, – omawia zakres autonomii galicyjskiej, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje represje po powstaniu styczniowym, – opisuje sytuację sybiraków, – ocenia sytuację szlachty i Kościoła katolickiego w zaborach rosyjskim i pruskim, – porównuje sytuację w Galicji oraz w dwóch pozostałych zaborach, 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje analizy karykatury i dzieła malarskiego, przedstawiających represje na Polakach w okresie po powstaniu styczniowym, pod kątem przeżyć postaci,
26. Polacy wobec zaborców	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie <i>praca u podstaw</i>, – wymienia formy oporu wobec zaborców, 	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: <i>pozytywizm warszawski, spółdzielnia, tajne nauczanie, latający uniwersytet, trójlojalizm</i>, – wymienia przedstawicieli pozytywizmu warszawskiego, – podaje przyczyny strajku we Wrześni na podstawie tekstu źródłowego, 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców, – opowiada o wydarzeniach związanych ze strajkiem we Wrześni oraz z protestem Drzymały, – charakteryzuje rozwój ruchu spółdzielczego, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje poglądy lojalistów, – wymienia ważniejszych przedstawicieli obozu stańczyków, – porównuje walkę prowadzoną w obronie polskości w zaborach rosyjskim i pruskim, – interpretuje tekst <i>Roty Marii Konopnickiej</i>, – ocenia sytuację szlachty i Kościoła katolickiego w zaborze rosyjskim i pruskim, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę oporu Polaków wobec niesprawiedliwych zarządzeń władz zaborczych,

27. Gospodarka, społeczeństwo i kultura ziem polskich	<ul style="list-style-type: none"> –wymienia inicjatywy zmierzające do upowszechnienia pracy organicznej oraz rozwoju gospodarczego na ziemiach polskich, –zna najważniejszych przedstawicieli polskiej literatury i sztuki przełomu wieków, 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje gospodarkę i przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w związku z rewolucją przemysłową, – przedstawia inicjatywy zmierzające do upowszechnienia pracy organicznej oraz rozwoju gospodarczego (kasy Stefczyka, uprzemysłowienie Łodzi), 	<ul style="list-style-type: none"> –omawia i porównuje uwłaszczenie chłopów w poszczególnych zaborach, –wymienia cechy nowych nurtów w sztuce polskiej, –ocenia zasługi Franciszka Stefczyka dla rozwoju ruchu spółdzielczego w Galicji, 	<ul style="list-style-type: none"> –ocenia znaczenie rozwoju słowa drukowanego, a zwłaszcza prasy, dla szerzenia informacji oraz komunikacji między Polakami w języku narodowym, –charakteryzuje rozwój gospodarczy i przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w kontekście rewolucji przemysłowej, –pokazuje obszary największego uprzemysłowienia na ziemiach polskich, 	<ul style="list-style-type: none"> –przedstawia nowe nurty w sztuce i literaturze polskiej przełomu wieków, –analizuje materiał prasowy w powiązaniu z rewolucją przemysłową,
28. Nowoczesne ruchy polityczne na ziemiach polskich	<ul style="list-style-type: none"> –wymienia polskie ugrupowania polityczne działające na ziemiach polskich na przełomie wieków XIX i XX, –przedstawia ich najważniejsze cele, 	<ul style="list-style-type: none"> – zna czołowych przedstawicieli nowoczesnych ruchów politycznych na ziemiach polskich, –opisuje przebieg rewolucji w latach 1905–1907 na ziemiach polskich, –wymienia zmiany, jakie zaszły w wyniku wydania przez cara Mikołaja II manifestu w 1905 r., 	<ul style="list-style-type: none"> –omawia zjawisko formowania się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków, –przedstawia założenia ruchów politycznych na ziemiach polskich (socjalistycznego, ludowego, narodowego), –rozpoznaje partie polityczne na podstawie ich programów, –wymienia przyczyny i skutki rewolucji 1905 r. w Królestwie Polskim, 	<ul style="list-style-type: none"> –ocenia wpływ rewolucji 1905 r. na sytuację Polaków w zaborze rosyjskim, –charakteryzuje poglądy znanych liderów polskich ugrupowań politycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> –potrafi wskazać wspólne cele partii politycznych oraz występujące między nimi rozbieżności, –ocenia znaczenie inteligencji oraz Kościoła dla kształtowania się tożsamości narodowej Polaków,
Dział 5. Wielka wojna					
31. Coraz bardziej niespokojny świat	<ul style="list-style-type: none"> –wymienia najważniejsze przyczyny wybuchu I wojny światowej, –wycisza państwa należące do trójprzymierza i państwa tworzące trójporozumienie, 	<ul style="list-style-type: none"> –wymienia główne pośrednie przyczyny I wojny światowej – polityczne i gospodarcze, –omawia najważniejsze konflikty między mocarstwami europejskimi na przełomie wieków XIX i XX, –opisuje powstanie dwóch bloków militarnych – trójprzymierza i trójporozumienia, –rozumie pojęcie <i>kocioł bałkański</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> –wie, z czego wynikały antagonizmy pomiędzy państwami europejskimi, –omawia sytuację polityczną na Bałkanach, –opisuje rozwój w dziedzinie uzbrojenia i technologii militarnej oraz zagrożenia, jakie ze sobą niósł, 	<ul style="list-style-type: none"> –zna podłoże najważniejszych konfliktów między państwami europejskimi, –opisuje relacje między państwami sojuszniczymi trójprzymierza i trójporozumienia, 	<ul style="list-style-type: none"> –charakteryzuje rywalizację mocarstw na Bałkanach, –wyjaśnia pojęcie <i>zbrojny pokój</i>,

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
32. Na frontach wielkiej wojny	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny wybuchu I wojny światowej, – zna rok wybuchu i zakończenia wielkiej wojny, – podaje wybrane przykłady nowych rozwiązań technicznych użytych na frontach I wojny światowej, 	<ul style="list-style-type: none"> – zna bezpośrednią przyczynę wybuchu I wojny światowej, – wymienia główne państwa uczestniczące w konflikcie, – rozumie pojęcia <i>alianci</i> i <i>państwa centralne</i>, – wymienia nowe rodzaje broni z czasów I wojny światowej, – zna najważniejsze bitwy wielkiej wojny, – rozumie, dlaczego konflikt zbrojny z lat 1914–1918 jest uważany za wojnę światową, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia <i>wojna pozycyjna</i> i <i>wojna manewrowa</i>, – omawia działania powietrzne i morskie w czasie wielkiej wojny, – charakteryzuje postęp techniczny w okresie I wojny światowej i ocenia jego znaczenie dla wyniku konfliktu zbrojnego, – rozumie, jakie znaczenie dla rezultatu I wojny światowej miały następujące zdarzenia: przystąpienie USA do wojny, rewolucje w Rosji, niepokoje wewnętrzne w Niemczech i Austro-Węgrzech, 	<ul style="list-style-type: none"> – na podstawie tekstów źródłowych opisuje sytuację żołnierzy walczących w okopach, – potrafi opisać konkretne przykłady nowej taktyki wojennej na frontach I wojny światowej, – ocenia znaczenie rozejmu w Compiègne i pokoju brzeskiego, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie zmiany, jakie zaszły w charakterze prowadzenia konfliktów zbrojnych,
33. Rewolucje w Rosji	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze postulaty bolszewików, – wie, kim był Włodzimierz Lenin, – zna wydarzenia, które doprowadziły do przejścia władzy przez komunistów w Rosji, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia program społeczno-polityczny bolszewików i Włodzimierza Lenina, – rozumie pojęcia: <i>czerwony terror</i>, <i>Czeka</i>, <i>Armia Czerwona</i>, <i>komunizm wojenny</i>, <i>rewolucja październikowa</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rewolucje i wojnę domową w Rosji, – zna okoliczności przejścia władzy przez bolszewików, – wymienia konsekwencje rewolucji, wojny domowej oraz ostatecznej dyktatury bolszewickiej, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia sytuację polityczną i gospodarczą w Rosji w czasie I wojny światowej oraz w okresie dyktatury bolszewików, 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje sytuację społeczeństwa rosyjskiego podczas wielkiej wojny, rewolucji oraz wojny domowej,
34. Polacy na frontach I wojny światowej	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia formacje wojskowe stworzone przez Polaków w czasie I wojny światowej, – podaje nazwiska polityków zabiegających o poparcie dla sprawy polskiej oraz tych, którzy dowodzili polskimi formacjami militarnymi, 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje powstanie Legionów Polskich, – wymienia cele Komitetu Narodowego Polskiego, – omawia zabiegi dyplomatyczne polskich polityków zmierzające do poparcia sprawy polskiej przez ententę na arenie międzynarodowej, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej w przededniu i po wybuchu I wojny światowej, – opisuje spór orientacyjny, – podaje cele i założenia polskich organizacji wojskowych oraz paramilitarnych działających w Galicji, – przedstawia proces tworzenia polskich formacji wojskowych u boku ententy, 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sytuację polskiego społeczeństwa oraz straty wojenne na ziemiach polskich, jakie powstały w wyniku światowego konfliktu zbrojnego, – ocenia znaczenie utworzonych polskich formacji wojskowych dla odzyskania niepodległości przez Polskę, – zna przyczyny i konsekwencje kryzysu przysięgowego, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozwija postawy patriotyczne poprzez docenienie bohaterstwa polskich żołnierzy, dziedzictwa narodowego, związanego z czynem zbrojnym i kultywowanie tradycji narodowych, – porównuje umundurowanie legionistów i hallerczyków na podstawie materiału ilustracyjnego, – dokonuje analizy i interpretacji wybranej pieśni legionowej,

35. Sprawa polska w czasie wielkiej wojny	<ul style="list-style-type: none"> – zna dokumenty, które miały znaczenie dla realizacji dążeń niepodległościowych Polaków (akt 5 listopada 1916 r., orędzie prezydenta Thomasa Woodrowa Wilsona oraz deklarację wersalską), – rozpoznaje sylwetki polityków polskich działających na rzecz umiędzynarodowienia sprawy polskiej, 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia umiędzynarodowienie sprawy polskiej, – wymienia prace państwowotwórcze podczas wojny (działalność Rady Regencyjnej, utworzenie Polskiej Organizacji Wojskowej), 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej w przededniu wielkiej wojny i po jej wybuchu, – dostrzega znaczenie aktu 5 listopada 1916 r., orędzia prezydenta Thomasa Woodrowa Wilsona, deklaracji rosyjskich oraz deklaracji wersalskiej dla realizacji polskich dążeń niepodległościowych, – ocenia znaczenie pokoju brzeskiego, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie wpływ rewolucji rosyjskich na sytuację na ziemiach polskich, – ocenia polski wysiłek zbrojny i dyplomatyczny zmierzający do przywrócenia państwowości polskiej, – omawia działalność Ignacego Jana Paderewskiego i Romana Dmowskiego zmierzającą do umiędzynarodowienia sprawy polskiej, 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega związek pomiędzy zmianą sytuacji międzynarodowej a zmianą nastawienia do kwestii niepodległości Polski przez państwa zaborcze i mocarstwa zachodnie,
Dział 6. Świat w dwudziestoleciu międzywojennym					
38. Ład wersalski	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę zwołania konferencji wersalskiej, – podaje główne postanowienia traktatu wersalskiego, 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia skutki społeczno-gospodarcze I wojny światowej, – podaje postanowienia konferencji paryskiej dotyczące Niemiec, – wie, czym była Liga Narodów, – zna kluczowe postacie biorące udział w obradach konferencji paryskiej, – rozumie pojęcie <i>system wersalski</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki I wojny światowej, – wie, czego dotyczył mały traktat wersalski, – ocenia funkcjonowanie Ligi Narodów, – przedstawia warunki traktatów w Rapallo i Locarno, – analizuje na mapie zmiany, jakie nastąpiły w Europie w wyniku porozumień międzynarodowych zawartych po wojnie, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji w ukształtowaniu się powojennego ładu, – omawia traktaty zawarte przez aliantów z sojusznikami Niemiec, – wie, dlaczego traktaty lokarneskie podważyły system wersalski, 	<ul style="list-style-type: none"> – określa znaczenie małego traktatu wersalskiego dla ochrony mniejszości narodowych, – porównuje stosunek mocarstw do kwestii narodowej w 1815 r. i 1919 r.,
39. Kulturowe i cywilizacyjne następstwa wojny	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie <i>dwudziestolecie międzywojenne</i>, – wymienia główne kierunki w sztuce tego okresu, – wylicza dziedziny, w których nastąpił największy rozwój, 	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciem <i>dwudziestolecie międzywojenne</i>, – wymienia najważniejsze osiągnięcia naukowe po I wojnie światowej, – zna głównych twórców tego okresu w dziedzinie sztuki: filmowej, muzycznej i malarskiej, – podaje przykłady największych dzieł literatury tego okresu, 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje kulturowe i cywilizacyjne następstwa wojny, takie jak: zmiany obyczajowości i mody, a także nowe technologie, które upowszechniły się w tym okresie, – wymienia zjawiska społeczne i ekonomiczne, które występowały w poszczególnych okresach dwudziestolecia, – omawia postęp w dziedzinie transportu, – opisuje rozwój nowych środków masowego przekazu, takich jak: kino, prasa i radio, – podaje przykłady twórczości promowanej przez te media, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia, jak upowszechnienie elektryczności wpłynęło na życie codzienne ludzi, – rozumie związek między wielką wojną a wzrostem znaczenia kobiet w okresie międzywojennym, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia dorobek wybranych artystów i naukowców dwudziestolecia międzywojennego, – wymienia najważniejsze wydarzenia z historii fonografii, – podaje przykłady twórczości, która weszła do kanonu kultury masowej,

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
40. Związek Sowiecki pod rządami Stalina	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: <i>totalitaryzm, kult wodza, łagier, GUŁag, propaganda, kolektywizacja</i>, – rozwija skróty ZSRS i ZSRR, – wie, kim był Józef Stalin, 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zjawiska totalitaryzmu i kultu wodza na przykładzie ZSRS, – opisuje życie w państwie Stalina, 	<ul style="list-style-type: none"> – określa cechy państwa o ustroju totalitarnym na przykładzie Związku Socjalistycznych Republik Sowieckich, – opisuje aparat terroru w Związku Sowieckim, oparty na NKWD, i system represji wobec przeciwników politycznych oraz społecznych, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje politykę Józefa Stalina, – ocenia sytuację gospodarczą i społeczną w ZSRS, – na podstawie analizy materiałów źródłowych oraz infograficznych udowadnia, że komunizm był systemem totalitarnym, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje politykę zagraniczną Stalina, – wie, czym była III Międzynarodówka, – zna cechy <i>homo sovieticus</i>, – dostrzega rozbieżność między propagandowym wizerunkiem Stalina a rzeczywistą polityką wodza,
41. Faszyzm we Włoszech	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia podstawowe cechy faszyzmu włoskiego, – zna postać Benito Mussoliniego, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia genezę ruchu faszystowskiego, – opisuje krótko postać Benito Mussoliniego, – omawia proces zdobycia władzy przez faszystów (marsz na Rzym), – przedstawia ekspansję terytorialną Włoch, – rozumie pojęcie <i>obóz koncentracyjny</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje włoski faszyzm oraz ustrój Włoch jako państwa totalitarnego, – charakteryzuje ideologię faszyzmu na podstawie tekstu źródłowego, – określa politykę zagraniczną Włoch, wymienia jej kierunki oraz motyw, – opisuje politykę gospodarczą Włoch, 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego faszyci zdobyli poparcie społeczne we Włoszech, – dostrzega związek pomiędzy ideologią faszyzmu a polityką wewnętrzną i zagraniczną Mussoliniego, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę zagraniczną Włoch w związku z układem z Hitlerem, ekspansją terytorialną oraz wojną domową w Hiszpanii,
42. Hitler i nazizm	<ul style="list-style-type: none"> – podaje cechy ustroju III Rzeszy świadczące o totalitarnym charakterze państwa, – zna postać Adolfa Hitlera, – rozumie pojęcia <i>III Rzesza</i> i <i>obóz koncentracyjny</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia założenia narodowego socjalizmu, – określa totalitarne cechy nazizmu, – omawia wydarzenia nocy kryształowej, – zna datę 1933 r., 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia proces dojścia do władzy Adolfa Hitlera i nazistów, – omawia wewnętrzną politykę Hitlera, – wymienia działania władz III Rzeszy, zmierzające do wyeliminowania przeciwników politycznych i społecznych, 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady realizowania doktryny nazistowskiej poprzez propagandę oraz indoktrynację, – charakteryzuje ustrój totalitarny III Rzeszy na podstawie materiału źródłowego, – ocenia politykę nazistów w III Rzeszy, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia sytuację różnych grup społecznych w Niemczech w latach 30. XX w., biorąc pod uwagę ich pochodzenie oraz poglądy,
43. Droga do wojny	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia mocarstwa światowe w latach 30. XX w., – zna kierunki ich ekspansji terytorialnej, 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia agresywne posunięcia Niemiec względem sąsiadów, – charakteryzuje politykę ustępstw Zachodu wobec Niemiec, – wie, czym była Oś Berlin-Rzym-Tokio, 	<ul style="list-style-type: none"> – zna stosunek Hitlera do traktatu wersalskiego, – opisuje politykę zagraniczną hitlerowskich Niemiec, zmierzającą do rozbicia systemu wersalsko-lokarneńskiego (od remilitaryzacji Nadrenii do układu w Monachium), – wskazuje zmiany terytorialne na mapie Europy, 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia politykę III Rzeszy wobec Polski, – ocenia politykę mocarstw europejskich oraz Ligi Narodów wobec Niemiec, – omawia japońską agresję na Dalekim Wschodzie, – opisuje ekspansję Włoch i wojnę domową w Hiszpanii, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia relacje pomiędzy mocarstwami światowymi, biorąc pod uwagę ich politykę wewnętrzną i aspiracje (terytorialne, narodowe i ekonomiczne),

Dział 7. Życie polityczne II Rzeczypospolitej					
46. Odrodzenie państwa polskiego	<ul style="list-style-type: none"> – zna najważniejsze fakty związane z odzyskaniem niepodległości w 1918 r., – wymienia najważniejsze postacie, które przyczyniły się do odzyskania niepodległości, – zna termin <i>II Rzeczypospolita</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia pierwsze ośrodki władzy na ziemiach polskich, – opisuje zasięg terytorialny państwa polskiego w momencie odzyskania niepodległości w 1918 r. (z wykorzystaniem mapy), – wie, w jakich okolicznościach Józef Piłsudski przejął władzę w kraju, – wie, kim byli Ignacy Daszyński i Jędrzej Moraczewski, 	<ul style="list-style-type: none"> – zna genezę Narodowego Święta Niepodległości, – opisuje powstanie pierwszych polskich gabinetów (Jędrzeja Moraczewskiego i Ignacego Jana Paderewskiego), – wie, w jakich okolicznościach zebrał się Sejm Ustawodawczy, – zna datę 11 listopada 1918 r., 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę Piłsudskiego w formowaniu się państwa polskiego, – wie, jakie znaczenie dla Polski miało powołanie rządu Paderewskiego, – zna przepisy ustanowione w małej konstytucji, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia sytuację państwa polskiego w momencie odzyskania niepodległości: jego stabilność polityczną, terytorialną oraz zagrożenia związane z sytuacją międzynarodową w momencie zakończenia wojny,
47. Walka o granice	<ul style="list-style-type: none"> – zna najważniejsze wydarzenia związane z walką o granice II Rzeczypospolitej, takie jak: powstanie wielkopolskie, wojna polsko-bolszewicka, – zna datę 1920 r., 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia decyzje konferencji wersalskiej w sprawie polskiej, – podaje najważniejsze fakty związane z przebiegiem powstania wielkopolskiego i powstań śląskich, – opisuje wojnę polsko-bolszewicką i jej skutki, – podaje postanowienia pokoju ryskiego, – wymienia postacie, które odegrały szczególną rolę w walkach o granice, – zna datę Bitwy Warszawskiej, – wymienia ziemie, które znalazły się w granicach II Rzeczypospolitej, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia proces kształtowania się granic II Rzeczypospolitej, – porównuje koncepcje federacyjną i inkorporacyjną, – przedstawia okoliczności wybuchu powstania wielkopolskiego i powstań śląskich, – zna genezę Święta Wojska Polskiego, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia termin <i>Orłęta Lwowskie</i>, – opisuje przebieg plebiscytów na Warmii, Mazurach i Powiślu oraz na Górnym Śląsku, – ocenia znaczenie powstań śląskich i powstania wielkopolskiego dla ukształtowania się zachodniej granicy państwa, – docenia wkład Wojska Polskiego i polskiego społeczeństwa w walkę o kształt terytorialny państwa i obronę jego niezawisłości, – ocenia postanowienia traktatu ryskiego, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie Bitwy Warszawskiej dla losów Polski, Europy i świata, – omawia walki o Lwów i Galicję Zachodnią, – opisuje zatargi graniczne z Czechosłowacją i Litwą, – ocenia szanse koncepcji inkorporacyjnej i koncepcji federacyjnej narodów słowiańskich,
48. Demokracja parlamentarna w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie <i>demokracja parlamentarna</i> w odniesieniu do ustroju II Rzeczypospolitej, – przedstawia wydarzenia dotyczące przewrotu majowego, 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze cechy ustroju politycznego Polski wprowadzonego na podstawie konstytucji marcowej z 1921 r., – wymienia imiona i nazwiska prezydentów II Rzeczypospolitej, – wie, kim byli piłsudzcy, 	<ul style="list-style-type: none"> – zna przyczyny kryzysu demokracji parlamentarnej w Polsce, – omawia przyczyny, przebieg i skutki przewrotu majowego, – zna datę 12 maja 1926 r., 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia organy władzy ustanowione na mocy konstytucji marcowej i opisuje ich uprawnienia, – dostrzega wpływ sytuacji gospodarczej na sytuację polityczną państwa, – ocenia decyzję Piłsudskiego o dokonaniu zamachu stanu, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności zamachu na prezydenta Gabriela Narutowicza, – ocenia przewrót majowy z perspektywy piłsudzczyków oraz ich oponentów,

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
49. Rządy sanacji	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie termin <i>sanacja</i>, – podaje przykłady działań świadczących o autorytaryzmie w II Rzeczypospolitej, 	<ul style="list-style-type: none"> – zna postacie Ignacego Mościckiego i Edwarda Rydza-Śmigłego, – wymienia cechy ustroju autorytarnego, wprowadzonego na podstawie konstytucji kwietniowej z 1935 r., – wyjaśnia terminy <i>autorytaryzm i wybory brzeskie</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zmiany ustrojowe, jakie wprowadzono w Polsce po przewrocie majowym, – przedstawia rządy sanacji z uwzględnieniem następujących zagadnień: stosunek władz do opozycji, wybory brzeskie, powstanie obozu w Berezie Kartuskiej, – tłumaczy, czym był Centrolew, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę i znaczenie Piłsudskiego w czasie rządów sanacji, – porównuje konstytucje marcową i kwietniową pod kątem ustroju, prerogatyw organów państwa, a także sytuacji społeczno-politycznej kraju, – charakteryzuje politykę sanacji po śmierci Piłsudskiego, 	<ul style="list-style-type: none"> – określa swój stosunek do polityki piłsudczyków wobec opozycji, – podaje różnice pomiędzy systemem rządów parlamentarnych i prezydenckich,
8. Społeczeństwo, gospodarka i polityka zagraniczna II Rzeczypospolitej					
52. Gospodarka międzywojennej Polski	<ul style="list-style-type: none"> – krótko przedstawia wybrane trudności gospodarcze, z jakimi musiało się zmierzyć odrodzone państwo polskie, – zna ważniejsze osiągnięcia polskiej gospodarki okresu międzywojennego, 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na czym polegała reforma walutowa Władysława Grabskiego, – omawia skutki światowego kryzysu gospodarczego na ziemiach polskich, – rozumie termin <i>unifikacja</i>, – wie, kim był Eugeniusz Kwiatkowski, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje skalę i skutki wojennych zniszczeń na ziemiach polskich, – dostrzega różnice pomiędzy ziemiami trzech zaborów, – ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej, a zwłaszcza budowę Gdyni, magistrali węglowej i Centralnego Okręgu Przemysłowego, – opisuje życie w czasie wielkiego kryzysu na podstawie tekstu źródłowego, 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ dziedzictwa pozaborowego na sytuację gospodarczą II Rzeczypospolitej, – przedstawia gospodarcze koncepcje i wkład w odbudowę ekonomiczną państwa takich postaci, jak Eugeniusz Kwiatkowski i Władysław Grabski, – charakteryzuje gospodarkę II Rzeczypospolitej na podstawie danych statystycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i rozumie problemy nowo odrodzonej Rzeczypospolitej związane z gospodarką (w tym podział na Polskę A i Polskę B), – przeprowadza bilans osiągnięć gospodarczych II Rzeczypospolitej,
53. Wielonarodowa Rzeczpospolita	<ul style="list-style-type: none"> – podaje nazwy największych grup społecznych, narodowych i religijnych zamieszkujących II Rzeczpospolitą, – wymienia ich charakterystyczne cechy, 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje grupy społeczne zamieszkujące II Rzeczpospolitą, – wymienia mniejszości narodowe i omawia ich rozmieszczenie na terytorium Polski, – omawia strukturę wyznaniową II Rzeczypospolitej, – rozumie pojęcia <i>Kresy Wschodnie i asymilacja</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje narodowościową i wyznaniową strukturę państwa polskiego, – porównuje grupy społeczne, które zamieszkiwały II Rzeczpospolitą pod względem zamożności i poziomu wykształcenia, – pokazuje obszar Kresów Wschodnich na mapie, 	<ul style="list-style-type: none"> – określa, jakie możliwości stwarzał i jakie trudności rodził wielonarodowy charakter państwa, – ocenia stosunek władz polskich do mniejszości narodowych, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sprawę mniejszości narodowych w świetle małego traktatu wersalskiego, – zna przykłady folkloru i różnorodności religijnej na ziemiach polskich w dwudziestoleciu międzywojennym,

54. Nauka i kultura	<ul style="list-style-type: none"> - podaje najważniejsze osiągnięcia kulturalne i naukowe Polski w okresie międzywojennym, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rozkwit kultury popularnej (kina i radia), - zna największe osiągnięcia w dziedzinie literatury tego okresu, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia rozwój oświaty polskiej w II Rzeczypospolitej, - wymienia imiona i nazwiska najważniejszych twórców kultury okresu dwudziestolecia międzywojennego, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze kierunki artystyczne i podaje ich głównych reprezentantów, - przedstawia najważniejsze osiągnięcia polskich sportowców, - ocenia dorobek kulturalny II Rzeczypospolitej, - opisuje największe osiągnięcia polskiej myśli technicznej dwudziestolecia międzywojennego, - zna postać Janusza Korczaka, 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega znaczenie oświaty, nauki i kultury dla integracji społeczeństwa polskiego, - wiąże rozwój literatury i sztuki ze swobodą twórczą, jaką cieszyli się Polacy po odzyskaniu niepodległości, - docenia wagę kultury w jednoczeniu społeczeństwa II Rzeczypospolitej, - opisuje styl dworkowy,
55. Polityka zagraniczna	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia państwa związane z Polską układami polityczno-militarnymi, - zna datę 1 września 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa charakter porozumień międzynarodowych zawartych przez II Rzeczypospolitą, - wie, jakie problemy napotykała Polska w relacjach z sąsiadami, - rozumie, na czym polegała polityka równowagi, - wymienia konsekwencje paktu Ribbentrop-Mołotow i zna okoliczności jego zawarcia. 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia główne kierunki polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej (system sojuszy i politykę równowagi), - zna postać Józefa Becka, - pokazuje na mapie terytoria, które na mocy paktu Ribbentrop-Mołotow miały być wcielone do Niemiec i do ZSRS. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa postawę Józefa Becka i rządu polskiego wobec żądań Niemiec na podstawie tekstu źródłowego, - ocenia sytuację międzynarodową Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wkład społeczeństwa polskiego w budowanie obronności państwa.

Dla ucznia posiadającego opinię Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej dostosowanie wymagań edukacyjnych nie obejmuje ograniczenia treści, ale sposobów ich nauczania/przekazywania oraz weryfikowania ich opanowania. Nauczyciel uwzględni formy i metody pracy z uczniem, które umożliwiają mu opanowanie szczegółowych treści danego przedmiotu na poszczególne oceny - zgodnie z zaleceniami PPP.

Dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego nauczyciele indywidualizują i dostosowują wymagania edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych - na podstawie orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.